

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-11-

SKUBU

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir 52 straipsnio pakeitimo bei įstatymo papildymo 53 straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas). Įstatymo projekto tikslas – nustatyti vienodą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) teisėjų ir generalinių advokatų, Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) teisėjų, kuriuos į pareigas siūlo Lietuvos Respublika, kandidatūrų siūlymo tvarką bei nustatyti kandidatų į ESTT, EŽTT teisėjus, ESTT generalinius advokatus bei asmenų į EŽTT *ad hoc* teisėjų sąrašą atrankos tvarką. Kartu siūloma patikslinti Vyriausybės įstatymo Vienuoliktojo skirsnio pavadinimą bei pagal Lisabonos sutartį, iš dalies keičiančią Europos Sąjungos sutartį ir Europos bendrijos steigimo sutartį, patikslinti Vyriausybės įstatymo 52 straipsnyje nurodytus Europos Sąjungos teisminių institucijų pavadinimus.

Konkrečios įstatymo projekte nustatytos teisinio reguliavimo priemonės apibūdinamos ir jas pagrindžiantys argumentai nurodyti kartu su Įstatymo projektu pateiktame Įstatymo projekto aiškinamajame rašte. Svarbiausią su Įstatymo projektu susijusią informaciją pateikiame lentelėje.

I. Sprendžiama problema	<p>Lietuvos Respublikos teisės aktai nereguliuoja EŽTT teisėjų bei ESTT padedančių generalinių advokatų, kuriuos į pareigas siūlo Lietuvos Respublika, kandidatūrų siūlymo tvarkos. Taip pat Lietuvos Respublikos teisės aktai nereguliuoja kandidatų į ESTT teisėjus, generalinius advokatus bei į EŽTT teisėjus bei į EŽTT <i>ad hoc</i> teisėjų sąrašą, kurį teikia Lietuvos Respublika, atrankos tvarkos.</p> <p>Analogiškus klausimus reguliuoti skirtas Vyriausybės įstatymo pakeitimo projektas 2020 m. rugsėjo 2 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 977 buvo pateiktas Lietuvos Respublikos Seimui. Tačiau, atsižvelgiant į pernelyg sudėtingus Lietuvos Respublikos siūlomų kandidatų į aptariamų tarptautinių teisminių institucijų narius atrankos ir siūlymo procesus, jų efektyvumo stoką, kandidatų atrankos ir siūlymo mechanizmo dubliavimąsi kandidatus atrenkančių bei atrinktų kandidatų siūlyme dalyvaujančių institucijų kontekste bei įvertinus Europos Sąjungos ir Europos Tarybos lygiu veikiančių patariamųjų komitetų, vertinančių valstybių pateiktų kandidatų tinkamumą užimti atitinkamo teismo teisėjo pareigas, praktiką, iškilo poreikis tobulinti Lietuvos Respublikos kandidatūrų į ESTT teisėjus ir generalinius</p>
-------------------------	---

	advokatus bei EŽTT teisėjus atrankos ir siūlymo mechanizmą, siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų laiku ir tinkamai pasiūlyti kandidatūras į aptartų teisminių institucijų narius vykdymą.
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projektu siūloma pakeisti ir papildyti Vyriausybės įstatymo 52 straipsnio 3 dalį ir nustatyti EŽTT teisėjų bei ESTT padedančių generalinių advokatų, kuriuos į pareigas siūlo Lietuvos Respublika, kandidatūrų siūlymo tvarką, analogišką ESTT teisėjų kandidatūrų siūlymui.</p> <p>Įstatymo projektu siūloma papildyti Vyriausybės įstatymą 53 straipsniu. Šio straipsnio 1 dalyje nustatoma, kad tokiais atvejais, kai Lietuvos Respublika turi pasiūlyti kandidatus į ESTT teisėjus ir generalinius advokatus, taip pat EŽTT teisėjus, kandidatų atranką Vyriausybės nustatyta tvarka vykdo Ministro Pirmininko potvarkiu konkrečiai atrankai sudaroma Kandidatų į ESTT teisėjus ir (ar) generalinius advokatus, ar EŽTT teisėjus atrankos komisija. Be to, šioje dalyje nustatoma, jog apie kandidatų atranką skelbiama viešai, taip pat numatoma, jog atrankos komisiją aptarnauja Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Šio straipsnio 2 dalyje nustatoma, jog atrankos komisiją sudaro 7 nariai: Konstitucinio Teismo deleguotasis teisėjas (komisijos pirmininkas), Lietuvos Aukščiausiojo Teismo deleguotasis teisėjas, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo deleguotasis teisėjas, Teisėjų tarybos deleguotasis teisėjas, Lietuvos advokatūros Advokatų Tarybos deleguotasis atstovas, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos (Nacionalinės žmogaus teisių institucijos) deleguotasis atstovas, Lietuvos teisininkų draugijos deleguotasis atstovas.</p> <p>Šio straipsnio 3 dalyje nustatoma, jog atrankos komisija, įvykdžiusi atranką, informuoja teisingumo ministrą apie kandidatus, atitinkančius Vyriausybės nustatytus kriterijus ESTT teisėjo ar generalinio advokato, taip pat EŽTT teisėjo pareigoms užimti. Teisingumo ministras informuoja Ministrą Pirmininką apie atrinktus kandidatus, kuris įvertinęs kandidatūras nutarimo projektą dėl konkrečių kandidatų siūlymo pateikia Vyriausybei, kartu nurodydamas konkrečių kandidatų siūlymo motyvus. Šio straipsnio 4 dalyje nustatoma, jog Vyriausybė, įgyvendindama Konvencijos 26 straipsnį, nustato tvarką, pagal kurią atrenkami kandidatai į EŽTT <i>ad hoc</i> teisėjų sąrašą.</p> <p>Kartu siūloma patikslinti Vyriausybės įstatymo Vienuoliktojo skirsnio pavadinimą bei pagal Lisabonos sutartį, iš dalies keičiančią Europos Sąjungos sutartį ir Europos bendrijos steigimo sutartį, patikslinti Vyriausybės įstatymo 52 straipsnyje nurodytus Europos Sąjungos teisminių institucijų pavadinimus.</p>

III. Priemonių kaštai	Įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus įstatymo projektą, bus nustatyta skaidri ir vieša kandidatų į ESTT teisėjus, generalinius advokatus, EŽTT teisėjus, kuriuos į pareigas siūlo Lietuvos Respublika, bei į EŽTT ad hoc teisėjų sąrašą, kurį teikia Lietuvos Respublika, atrankos tvarka.

Pažymėtina, jog EŽTT teisėjo Egidijaus Kūrio, kuris buvo išrinktas į šio teismo narius iš Lietuvos Respublikos pasiūlytų kandidatų, kadencija baigėsi 2022 m. spalio 31 d. Atsižvelgiant į tai bei į Europos Tarybos lygiu įsteigto patariamojo komiteto nuomonę dėl Lietuvos Respublikos pateikto kandidatų į šio teismo narius sąrašo, kyla poreikis kaip įmanoma greičiau įvykdyti naują kandidatų į EŽTT teisėjus atranką ir Europos Tarybos reikiamoms institucijoms pateikti naują Lietuvos Respublikos kandidatų į EŽTT teisėjus sąrašą. Atsižvelgdami į tai, maloniai prašome Įstatymo projektą svarstyti **skubos tvarka**.

Įstatymų projektai įgyvendina Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją.

Įstatymų projektai nėra perkeliama ir (ar) įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

Įstatymo projektas nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Dėl Įstatymo projekto konsultuotasi su visuomene, paskelbus įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Pastabų ar pasiūlymų negauta.

Įstatymo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Konstituciniam Teismui, Lietuvos advokatūrai, Lietuvos teisininkų draugijai, Respublikos Prezidento kanceliarijai, Seimo kontrolierių įstaigai, Teisėjų tarybai, Užsienio reikalų ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai. Lietuvos teisininkų draugija darbine tvarka informavo, jog neprieštarauja, jog Lietuvos teisininkų draugijos narys būtų deleguojamas į kandidatų atrankų komisijos narius. Įstatymo projektas patikslintas pagal institucijų pateiktas pastabas ar pasiūlymus. Dėl institucijų pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiama Derinimo pažyma.

Įstatymo projektą rengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir žmogaus teisių politikos grupės L. e. p. vadovė Agnė Veršelytė, tel. +370 (671) 86 479, el. p. agne.verselyte@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 2 lapai.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 4 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
5. Derinimo pažyma, 8 lapai.
6. Institucijų išvados, 14 lapų.